

№426, 24-noyabr, 2021 y.

**COVID
19**

COVID-19 ga qarshi vaksinalarning
ishlanmalari bo'yicha

DAYJEST

O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi huzuridagi
Ilmiy-texnik axborot markazi

Toshkent-2021

Jahonda pandemiya bilan bog'liq vaziyat

2021 y. 23-noyabr holatiga ko'ra

Umumiy zararlanganlar soni	-	258 444 628	(+ 468 918)
Sog'ayganlar soni	-	233 854 864	(+ 437 028)
Vafot etganlar soni	-	5 174 826	(+ 5 937)

Mamlakatlar bo'yicha bemorlar soni

	AQSh	-	48 748 580	(+ 74 179)
	Hindiston	-	34 526 480	(+ 7 579)
	Braziliya	-	22 019 870	(+ 2 594)
	Buyuk Britaniya	-	9 889 924	(+ 44 915)
	Rossiya	-	9 366 839	(+ 35 681)
	Turkiya	-	8 596 410	(+ 24 856)
	Fransiya	-	7 420 237	(+ 5 266)
	Eron	-	6 082 865	(+ 5 427)
	Argentina	-	5 418 681	(+ 40 489)
	O'zbekiston	-	191 750	(+ 174)

Manba: <https://www.worldometers.info/coronavirus/>

O'zbekistonda COVID-19 qarshi vaksinatsiya bo'yicha hisobot

2021 y. 22-noyabr holatiga ko'ra

Hududlar	Jami emlanganlar soni	Bir kunda emlanganlar soni
Qoraqalpog'iston Respublikasi	1 706 078	16 395
Andijon viloyati	3 128 329	18 824
Buxoro viloyati	1 872 004	13 629
Jizzax viloyati	1 238 806	11 435
Qashqadaryo viloyati	2 307 887	17 567
Navoiy viloyati	1 192 477	3 486
Namangan viloyati	3 238 029	19 089
Samarqand viloyati	3 212 821	52 996
Surxondaryo viloyati	2 617 956	21 895
Sirdaryo viloyati	767 908	3 517
Toshkent viloyati	3 040 015	52 375
Farg'ona viloyati	3 455 696	37 557
Xorazm viloyati	1 976 378	14 837
Toshkent sh.	2 049 459	30 468
Jami	31 803 843	314 070

Manba: SSV matbuot kotibi // <https://t.me/ssvmatbuotkotibi>

Pfizer vaksinasi o'smirlarni COVID-19 dan ishonchli himoya qiladi

Pfizer 22-noyabr kuni 12 yoshdan 15 yoshgacha bo'lgan voyaga yetmaganlar o'rtasida olib borilgan so'nggi tadqiqot natijalariga ko'ra, kompaniyaning COVID-19 vaksinasi virusdan uzoq muddatli himoya qilishini ma'lum qildi. Bu haqda 22-noyabr kuni kompaniya matbuot xizmati xabar berdi [2, 3].

Ikki dozali vakcina COVID-19 ga qarshi 100% samarali ekanligi isbotlangan. Tadqiqotda ishtirok etgan ko'ngillilar emlashdan keyin to'rt oydan ko'proq vaqt o'tgach tekshirildi.

Uzoq muddatli tadqiqot ma'lumotlari kompaniyaga ushbu yosh guruhidagi o'smirlarda vaksinadan foydalanish uchun AQSHning to'liq me'yoriy ruxsatini olishga yordam beradi.

Eslatib o'tamiz, Pfizer 12 yoshdan oshgan o'smirlar uchun 30 mikrogram (mkg) vakcina dozasi uchun ruxsat olishga umid qilmoqda. Vakcina may oyida 12-15 yoshli fuqarolarda favqulodda foydalanish uchun tasdiqlangan. Avgust oyida esa 16 yoshlilar uchun to'liq ruxsatnoma olindi [4].

Xitoyning Baidu kompaniyasi Sanofi kompaniyasiga COVID-19 vaksinalarini ishlab chiqish algoritmini taqdim etadi

Xitoyning Baidu texnologik kompaniyasi vaksinalar va terapevtik mahsulotlarni ishlab chiqishda foydalanish uchun o'zining messenger RNK (mRNK) algoritmini Sanofi kompaniyasiga litsenziyalaganini ma'lum qildi. Baidu uchun bu yirik dori ishlab chiqaruvchi bilan tuzilgan birinchi tijorat bitimi, deb yozadi Reuters [5].

Baidu oraliq to'lovlarni Sanofi tomonidan o'z algoritmidan foydalangan holda yaratilgan mRNK terapiyasi yoki vaksinalarining har biri klinik sinovlar bosqichiga kirganida oladi, dedi loyiha rahbari Xuan Lyan.

“Ushbu bitimning vaqtinchalik to'lovlarni o'z ichiga olishi [Sanofi] Baidu algoritmi yordamida ishlab chiqilgan nomzod dori-darmonlarning klinik sinovlarda ishtirok etishi va bozorga kirishiga ishonchini ko'rsatadi”, dedi Huang. Ammo Huang bitimning moliyaviy parametrlarini oshkor qilishdan bosh tortdi.

Ushbu texnologiyaga asoslangan vaktsina mRNK ketma-ketligini o'z ichiga oladi, u immunitet tizimini harakatga keltirishi mumkin bo'lgan oqsillarni yaratish uchun inson hujayralariga ko'rsatmalar yuboradi. Huangning so'zlariga ko'ra, Baidu algoritmi hujayralarga ko'proq mRNK ketma-ketligini yetkazib berishga mo'ljallangan. Uning ta'kidlashicha, bu vaksinalar va terapevtik dorilarni ishlab chiqishda qo'llaniladigan standart algoritmlarga qaraganda samaraliroq bo'lishi mumkin.

Xususan, bu COVID-19 ga qarshi vaksinalarga tegishli. mRNK ketma-ketliklarini o'z ichiga olgan Baidu algoritmiga asoslangan vaksinalar standart algoritmlarga asoslangan vaksinalarga qaraganda ancha barqaror va pastroq dozani talab qildi. Baidu bu haqda laboratoriya tadqiqotlari va hali ham ko'rib chiqilmagan hayvonlar sinovlari asosida xulosalarni berdi [6, 7].

Sanofi pandemiyadan oldin dunyodagi eng yirik vaktsina ishlab chiqaruvchilardan biri edi, ammo fransuz kompaniyasi COVID-19 ga qarshi mRNK preparatlarini ishlab chiqish uchun Pfizer va Moderna bilan raqobatda yutqazdi.

Sputnik Light vaksinasi San-Marinoda ro'yxatga olindi

Bir komponentli Sputnik Light vaksinasi San-Marinoda ro'yxatga olindi. Bu haqda 23-noyabr, seshanba kuni Rossiya to'g'ridan-to'g'ri investitsiyalar jamg'armasi (RTIJ) ma'lum qildi [8].

“RTIJ San-Marino Respublikasi hukumati tomonidan Sputnik Light koronavirusiga qarshi Rossiyaning yagona komponentli vaksinasidan foydalanishni ma'qullaganini e'lon qildi. Shuningdek, preparat San-Marinoda qo'llaniladigan barcha vaksinalar uchun kuchaytiruvchi inyeksiya sifatida tasdiqlangan”, dedi agentlik.

Koronavirusning Delta variantiga qarshi Sputnik Light vaksinasining samaradorlik ko'rsatkichlari bir qator xorijiy ikki komponentli vaksinalarning ko'rsatkichlaridan oshib ketadi, bu emlashdan besh oy o'tgach, samaradorlikning sezilarli darajada pasayib, 50% dan kam bo'lganini ko'rsatadi, deya qo'shimcha qildi agentlik.

Shuningdek, jamg'arma, San-Marino Respublikasi “Sputnik V” vaksinasidan 2021-yil fevral oyida foydalanishni ma'qullaganini ta'kidladi [9].

Eslatib o'tamiz, noyabr oyida The Lancet jurnalida Sputnik Light vaksinasining yuqori samaradorligi haqida maqola chop etilgan edi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, rus vaksinasi ham seronegativ (COVID-19 dan tuzalmagan) va seropozitiv (tiklangan) guruhlarda kuchli immunitet reaksiyasini keltirib chiqaradi. Aniqlangan nojo'ya ta'sirlar yengil yoki o'rtacha bo'lib, preparatni qo'llashning jiddiy oqibatlarini qayd etilmagan [10].

Gamaleya markazining xabar berishicha, intranazal ravishda emlangan koronavirus tashuvchisi bo'lmaydi

Koronavirusning yangi turiga qarshi intranazal vaksina odamlarda steril immunitet hosil qilish orqali infeksiya tarqalishini cheklaydi. Bu haqda Gamalei markaz direktori Aleksandr Ginsburg "Rossiya-24" telekanalining efirida ta'kidlab o'tdi [11].

"Bunday intranazal tarzda emlanadigan odamlarda steril immunitet hosil bo'ladi. Ushbu emlangan shaxs mazkur patogenning tashuvchisi bo'lmashligini anglatadi. Hozirgi vaqtda emlangan odam COVID-19 ning ko'plab patogenlarini o'z ichiga olgan havoni yutib yuborsa yoki nafas olsa, virus uning nazofarenklari yoki bodomsimon bezlariga

joylashmasligiga kafolat bo'lmaydi", dedi u [12].

"Qo'shimcha burun vaksinasidan foydalanganda, biz kirish eshigi darajasida tanamizga COVID-19 kirib borishiga to'sqinlik qiladigan yana bir to'siq yaratamiz", deb qo'shimcha qildi Gunzburg. Avvalroq Gamalei nomidagi Epidemiologiya va mikrobiologiya Milliy tadqiqot markazi direktori o'rinbosari, burun vaksinasi klinik tadqiqotdan keyin yaqin kelajakda amaliyotga qo'llash rejalashtirilganini ta'kidlagan edi.

Oktyabr oyida Rossiya Sog'liqni saqlash vazirligi N.F.Gamaleya markaziga burun spreyi shaklida koronavirus vaksinasining klinik sinovlarining ikkinchi bosqichini o'tkazish uchun ruxsat berdi. Aleksandr Ginsburgning so'zlariga ko'ra, bu vaksina vaksinalar ehtiyojini ta'minlamaydi, balki vaksinalarga qo'shimcha vosita bo'lib,

infeksiyaga qarshi kurashda qo'shimcha bariye bo'ladi [13].

1. Reported Cases and Deaths by Country, Territory, or Conveyance // <https://www.worldometers.info/coronavirus/> (23.11.2021)
2. Follow-up data from phase 3 trial of PFIZER-BIONTECH COVID-19 vaccine support safety and high efficacy in adolescents 12 through 15 years of age // <https://www.pfizer.com/news/press-release/press-release-detail/follow-data-phase-3-trial-pfizer-biontech-covid-19-vaccine> (23.11.2021)
3. Pfizer's COVID-19 vaccine trial data shows long-term efficacy in adolescents // <https://www.reuters.com/markets/europe/pfizers-covid-19-vaccine-shows-long-term-efficacy-trial-adolescents-2021-11-22/> (23.11.2021)
4. Вакцина Pfizer надежно защищает подростков от COVID-19 // <https://regnum.ru/news/innovatio/3429735.html> (23.11.2021)
5. Baidu in partnership with Sanofi to use its algorithm in mRNA vaccine, therapy development // <https://www.reuters.com/markets/europe/baidu-partnership-with-sanofi-use-its-algorithm-mrna-vaccine-therapy-development-2021-11-22/> (23.11.2021)
6. Baidu in partnership with Sanofi to use its algorithm in mRNA vaccine, therapy development // <https://www.marketscreener.com/quote/stock/BAIDU-INC-8563/news/Baidu-in-partnership-with-Sanofi-to-use-its-algorithm-in-mRNA-vaccine-therapy-development-37100060/> (23.11.2021)
7. Китайская Baidu предложит Sanofi технологию для разработки мРНК-терапий // <https://pharmvestnik.ru/content/news/Kitaiskaya-Baidu-predlojit-Sanofi-tehnologiu-dlya-razrabotki-mRNK-terapii.html> (23.11.2021)
8. Однокомпонентная вакцина «Спутник Лайт» зарегистрирована в Сан-Марино // <https://rdif.ru/fullNews/7170/> (23.11.2021)
9. Вакцину «Спутник Лайт» зарегистрировали в Сан-Марино // <https://iz.ru/1254056/2021-11-23/vakcinu-sputnik-lait-zaregistrirovali-v-san-marino> (23.11.2021)
10. Вакцину "Спутник Лайт" зарегистрировали в Сан-Марино // <https://tass.ru/ekonomika/12999433> (23.11.2021)
11. Гинцбург заявил, что вакцинированный интраназально не будет переносчиком коронавируса // <https://tass.ru/obschestvo/12992677> (23.11.2021)
12. Эфир телеканала "Россия-24" // https://smotrim.ru/live/62766?utm_source=internal&utm_medium=main&utm_campaign=main-stories-link (23.11.2021)
13. Гинцбург сообщил об отсутствии побочных эффектов у назальной вакцины от COVID-19 // <https://russian.rt.com/russia/news/928304-nazalnaya-vakcina-pobochnye-effekty> (23.11.2021)

**COVID
19**

**Coronavirus
Vaccine**

O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi huzuridagi
Ilmiy-texnik axborot markazi

Toshkent-2021